

سوره پنجاه و هشتم - مجادله

این سوره در مدینه نازل شده و ۲۲ آیه دارد.

به نام خداوند بخشنده مهربان

به یقین خدا سخن آن زن را، که با تو درباره شوهرش مجادله می‌کرد، و از او به خدا شکایت داشت، شنید. و خدا گفته‌های شما را می‌شنود که او شنوای داناست! کسانی از شما که با زنانشان ظهار می‌کنند (بدانند که) آنها مادرانشان نیستند. مادرانشان آنهائی هستند که آنها را زائیده‌اند، و آنها سخن ناپسند و دروغ می‌گویند، و همانا خدا بخشاینده آمرزگار است! و کسانی که با زنانشان ظهار کنند^۱ سپس از گفته خود برگردند باید پیش از آن که با هم تماس بگیرند بنده‌ای را آزاد کنند. این پندی است که به شما داده می‌شود و خدا بدانچه می‌کنید آگاه است! و هر که بنده‌ای را برای آزاد کردن نیابد باید قبل از تماس دو ماه پیاپی روزه بگیرد و هر که نتواند شصت مسکین را طعام بدهد. این برای آن است که به خدا و پیامبرش ایمان بیاورد و این احکام و حدود الهی است و بر کافران عذاب دردناکی باشد! آنان که با خدا و پیامبرش به مخالفت برخیزند خوار و سرنگون شوند چنان که گذشتگانشان سرنگون گشتند. و همانا ما آیات روشنی نازل کردیم و بر کافران عذاب ذلت و خواری باشد! روزی که خدا همه را برمی‌انگیزد آنان را به کارهائی که کرده‌اند آگاه سازد و خدا آنها را برمی‌شمارد در حالی که خودشان فراموش کرده‌اند و خدا بر همه چیز گواه است! (۱ - ۶)

آیا نمی‌دانی هر چه در آسمان‌ها و زمین است خدا بر آنها آگاه است؟ هیچ رازی بین سه نفری نباشد مگر آن که خدا چهارمین آنها باشد و پنج نفری نباشد که خدا ششمین آنها باشد. نه کمتر از این و نه بیشتر جز این که او با آنها باشد هر کجا که باشند. آنگاه روز قیامت آنها را بدان چه کرده‌اند با خبر گرداند زیرا خدا به همه امور داناست! آیا ندیدی آنهائی را که از در گوشی سخن گفتن بازداشته شدند باز بدان چه از آن منع شده بودند روی آوردند و با یکدیگر به گناه و دشمنی و نافرمانی پیامبر نجوی کردند؟ آنها هنگامی که پیش تو آیند تو را تحیت گویند بدان چه خدا تو را به آن تحیت نگفته. و در دل هایشان گویند چرا خدا ما را بدان چه می‌گوئیم عذاب نمی‌کند؟ دوزخ، که بدان در خواهند آمد، بر آنها بس است و آن چه بد جایگاه بازگشت است! ای کسانی که ایمان آورده‌اید وقتی با هم نجوی می‌کنید و به گناه و دشمنی و نافرمانی رسول نجوی مکنید بلکه به نیکوکاری و تقوی نجوی کنید و از خدائی که به سوی او برانگیخته خواهید شد بترسید! بی‌گمان نجوی از کارهای شیطان است تا مؤمنان را اندوهگین سازد. اما جز به اجازه خدا هیچ زیانی بر آنها نرساند و مؤمنان باید بر خدا توکل نمایند! ای کسانی که ایمان آورده‌اید وقتی در مجالس به شما گفته شود که (برای همدیگر) جا باز کنید پس جا باز کنید که خدا شما را جای گشایش دهد. و اگر بگویند برخیزید، برخیزید. خدا کسانی از شما را که ایمان دارند بلندمرتبه گرداند و بر آنهائی که دانش یافته‌اند مرتبت‌هاست و خدا بدان چه می‌کنید آگاه است! (۷ - ۱۱)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید هنگامی که بخواهید با پیامبر راز بگویند پیش از آن صدقه‌ای بدهید که این کار برای شما بهتر و پاکیزه‌تر است^۲ و اگر چیزی نیافتید بی‌گمان

۱. در این باره به زیرنویس آیه ۴ سوره مبارکه احزاب توجه فرمائید.

۲. ثروتمندان می‌آمدند و وقت پیامبر را به مدت دراز برای رازگویی می‌گرفتند. این دستور که صدقه بدهید موجب شد که آنها وقت رسول را نگیرند و برای دیگران هم وقتی باقی باشد.

خدا آمرزگار مهربان است! آیا ترسیدید پیش از راز گفتن‌ها صدقه‌ها بدهید؟ حال که نکردید و خدا توبه شما را پذیرفت پس نماز به پا دارید و زکات بدهید و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید و خدا بدان چه می‌کنید آگاه است! (۱۲ - ۱۳)

آیا ندیدی کسانی را که با قومی، که خدا بر آنان خشم گرفته است، دوستی گرفتند! آنها نه از شما بپسند و نه از آن قوم، و دانسته به دروغ سوگند می‌خورند، خدا بر آنان عذاب سختی آماده کرده است زیرا کارهایی که می‌کنند بد است! سوگند خود را سپر قرار دادند تا مردم را از راه خدا بازداشتند پس عذاب مذلت‌باری بر آنهاست! هرگز مال و اولادشان در قبال عذاب خدا کاری بر آنان نخواهد کرد. آنها اهل دوزخند و در آن جاودان بمانند! آن روز که خدا همگی آنها را برانگیزد بر او سوگند خورند. چنان که بر شما سوگند می‌خورند و گمان برند که بر چیزی هستند بدانید که آنها دروغ گویند! شیطان بر آنها چیره شده و یاد خدا را از خاطر آنها برده است. آنها پیروان شیطانند. بدانید که پیروان و حزب شیطان زیانکارانند! آنان که با خدا و رسولش به مخالفت برخیزند در شمار زبون‌ترین مردمانند! خدا مقرر فرموده است که من و پیامبرانم پیروز شویم زیرا خدا توانای بی‌همتا است! (ای رسول!) گروهی را که به خدا و روز قیامت ایمان آورده باشند هرگز نبینی که مخالفان خدا و پیامبرش را دوست خود بگیرند اگر چه آنها پدران یا فرزندان یا برادران یا خویشاوندانشان باشند (زیرا) خدا در دل آنها نور ایمان را رقم زده و با روحی از جانب خویش تأییدشان کرده است. آنان را در بوستان‌هایی که در زیر درختان آنها نهرها روان است درآورد که در آن جاویدان بمانند. خدا از آنها خشنود و آنها از خدا راضی باشند. اینان پیروان و حزب خدایند و بدانید که حزب خدا رستگارانند! (۱۴ - ۲۲)